

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Decizia civilă nr. 79

Dosar nr. 88/1/2023

Sedința publică de la 3 aprilie 2023

Președinte: Adina Oana Surdu	-judecător
Ruxandra Monica Duță	-judecător
Maria Hrudei	-judecător
Lavinia Curelea	-judecător
Liliana Vișan	-judecător
Georgiana Toader	-magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de recurentul Iașinovschi Sorin-Eugen împotriva Hotărârii nr. 6P din 13.10.2022, pronunțată de Consiliul Superior al Magistraturii – Secția pentru procurori în materie disciplinară, în dosarul nr. 2/P/2022.

La apelul nominal s-a prezentat intimata Inspekția Judiciară prin inspector judiciar Andreea Cristina Mina, lipsind recurentul Iașinovschi Sorin-Eugen.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul-asistent care a învederat că recursul este scutit de la plata taxei judiciare de timbru.

Înalta Curte, nemaifiind chestiuni prealabile de discutat, constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul reprezentantului Inspekției Judiciare în combaterea recursului.

Inspekția Judiciară, prin inspector judiciar, arată că din rațiuni de tehnică legislativă și față de apariția Legii nr. 303/2022, nu a declarat recurs cu privire la abaterea disciplinară reglementată de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată, întrucât, în conformitate cu art. 294 din Legea nr. 303/2022, prin noua lege, abaterea a fost abrogată expres. Astfel, în cauză, s-a avut în vedere că Secția pentru procurori în materie disciplinară a apreciat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei abateri. Reiterează că, în aceste condiții, s-a pus în discuție subzistența abaterii disciplinare și care sunt efectele acestei dezincriminări asupra legalității și oportunității promovării recursului în cauză.

În continuare, intimata, prin reprezentant, învederează că a răspuns pe larg prin întâmpinare la criticile recurentului, nemulțumit de sancțiunea disciplinară aplicată, respectiv avertisment, pentru încălcarea ordinului procurorului general și ieșirea în spațiul public la emisiuni televizate, unde se aflau oameni politici cărora a încercat să le explice ce este public și nepublic în ancheta penală, care sunt etapele planului de anchetă, cum se administrează probele, pe cine va chema la audieri și alte aspecte din anchetă.

Din punctul de vedere al Inspekției Judiciare, îmbrățișat și de către instanța disciplinară, recurentul a acționat cu intenție directă, asumându-și în mod voit,

conștient, rolul de purtător de cuvânt al Ministerului Public, în condițiile în care nu a fost investit cu această atribuție. Menționează că, recurentul a afirmat că atunci când va finaliza de administrat probele, de numărat voturi și alte activități, fiind un dosar cu încărcătură politică și impact mediatic important, care prezintă interes pentru emisiunile TV la oră de maximă audiență, va cere aprobarea procurorului general pentru a susține o conferință de presă.

Mai arată că, recurentul știa cum să acționeze în condițiile unei ieșiri în spațiul public ca procuror de caz și că, declarațiile făcute reprezintă obiectul acțiunii disciplinare. Or, jurnaliștii au cerut în mod repetat Parchetului General, prin Biroul de Informare și Relații Publice, un interviu televizat cu recurentul procuror, o conferință de presă sau un comunicat, însă solicitările le-au fost respinse. Conducerea Ministerului Public a apreciat că nu se impune emiterea în spațiul public de date despre dosar, însă recurentul procuror a nesocotit dispozițiile superiorilor.

Menționează că recurentul a făcut precizări cu privire la speță, respectiv la lipsa legăturii de cauzalitate între fapta comisă și urmarea imediată și, în mod confuz, acesta a susținut că ar trebui să existe o legătură de cauzalitate. Or, jurisprudența în materie disciplinară a reținut că în cazul abaterii prevăzute de art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată, o astfel de legătură de cauzalitate nu era necesară.

Consideră că trebuie analizate chestiuni diferite, respectiv efectuarea anumitor declarații și aprecierea faptului că modul de transmitere a informațiilor este de natură a afecta imaginea justiției, deși recurentul știa că nu are voie să le facă, încălcând principiul subordonării ierarhice care guvernează întreaga activitate a Ministerului Public.

De asemenea, mai arată că, dincolo de punctul de vedere al Secției pentru procurori în materie disciplinară, care a reținut în hotărârea pronunțată ceea ce s-a pus în discuție, ceea ce încercau jurnaliștii să scoată în evidență era pasivitatea procurorilor, fiind un dosar cu încărcătură mediatică unde publicul aștepta un rezultat, unde apăruseră imagini cu saci cu voturi care dispăruseră dintr-o secție de votare, astfel încât s-a creat impresia că Parchetul bate pasul pe loc.

Apreciază că, recurentul procuror a avut un plan de anchetă pe care a vrut să îl pună în dezbatere publică și să explice politicianilor, doritori să afle detalii despre anchetă, cum s-a desfășurat aceasta, însă aceste aspecte nu au avut nicio legătură cu apărarea dreptului la propria imagine.

Mai arată că, Secția pentru procurori în materie disciplinară a reținut că un astfel de demers a pus în discuție imaginea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, pe care recurentul nu era mandatat să o apere și, prin urmare, în interpretarea art. 19 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, un astfel de drept la replică nu îi era garantat.

În ceea ce privește necomunicarea ordinului, arată că această teză probatorie a fost invocată de recurent și în cursul cercetării disciplinare la Inspekția Judiciară, în acțiunea disciplinară nr.13/P/2021, în care, prin încheierea din 26.01.2022, Secția pentru procurori în materie disciplinară din cadrul CSM a suspendat acțiunea disciplinară. Învederează că acțiunea era anterioară celei promovate de Inspekția Judiciară, în care recurentul a făcut același tip de declarații, a fost cercetat sub aspectul comiterii aceluiași abateri și a invocat aceeași teză

probatorie, respectiv că nu i-a fost comunicat ordinul emis în 2014. Arată că acest ordin avea adresabilitate generală și nu individuală, iar în conformitate cu dispozițiile art. 12 din Hotărârea nr. 328/2005 a CSM pentru aprobarea Codului deontologic și a art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, procurorul îi revenea obligația de a se informa și de a se conforma măsurilor dispuse de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care au adresabilitate generală și nu particulară.

Mai mult decât atât, arată că, Inspekția Judiciară a desfășurat mai multe controale la nivelul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, iar unul din acestea viza chiar modul de comunicare publică. Mai arată că a existat un alt control, de remediere, urmare a constatărilor dintr-un control anterior, că modul de comunicare publică în cadrul secției era deficitar, întrucât fostul procuror-șef al acestei secții comunicase, independent de Biroul de informare publică din cadrul Parchetului General, date legate de instrumentarea unui dosar. Astfel, au fost aduse la cunoștința tuturor procurorilor din Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, care este cadrul legal de comunicare în interiorul Ministerului Public și care sunt deficiențele constatate la nivelul Secției privind comunicarea publică. De asemenea, s-a stabilit, prin măsurile dispuse de Procurorul General, că la nivelul acestei Secției nu exista un departament separat de comunicare publică, deoarece făcea parte din cadrul Parchetului General și comunicarea se făcea pe canalele speciale ale acestuia. Învederează că, recurentul procuror a luat la cunoștință de raportul întocmit de Inspekția Judiciară în care era explicat procurorilor modul de comunicare din interiorul Ministerului Public și pe care l-a semnat fără obiecțiuni.

Așadar, arată că, deși recurentul procuror invocă faptul că a fost în concediu la momentul comunicării ordinului privind comunicarea publică, cunoștea prevederile acestui ordin, respectiv faptul că numai cu acordul Procurorului General poate ieși în spațiul public, la o conferință de presă, întrucât urmărirea penală este nepublică, iar nu cum a apreciat recurentul, în sensul că ar fi publică în limitele stabilite de acesta.

Pentru toate aceste aspecte, solicită instanței respingerea recursului, ca nefondat.

Instanța închide dezbaterile și reține cauza în pronunțare.

După deliberare,

ÎNALTA CURTE,

asupra recursului, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Acțiunea disciplinară

Prin acțiunea disciplinară înregistrată pe rolul Secției pentru procurori în materie disciplinară din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (*denumite în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, „Secția pentru judecători”, respectiv „CSM”*) sub nr. 2/P/2022, Inspekția Judiciară a solicitat Secției ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să dispună aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 100 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recurentului-pârât Iașinovschi Sorin Eugen, fost procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta

Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare [prevăzute de](#) art. 99 lit. a) și m) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Hotărârea instanței disciplinare

Prin Hotărârea nr. 6P din 13.10.2022, pronunțată de CSM – Secția pentru procurori în materie disciplinară, în dosarul nr. 2/P/2022, *cu unanimitate*, s-a respins acțiunea disciplinară exercitată de Inspekția Judiciară împotriva pârâtului Iașinovski Sorin Eugen fost procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, *cu majoritate*, s-a admis acțiunea disciplinară exercitată de Inspekția Judiciară împotriva pârâtului Iașinovski Sorin Eugen, fost procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În baza art. 100 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată a fost aplicată pârâtului Iașinovski Sorin Eugen, fost procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, sancțiunea disciplinară constând în „*avertisment*”, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din același act normativ.

În conformitate cu dispozițiile art. 52¹ alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că sancțiunea nu se mai execută.

În opinie minoritară, s-a apreciat că acțiunea disciplinară exercitată de Inspekția Judiciară împotriva recurentului-pârât Iașinovski Sorin Eugen, pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, republicată, se impune a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, CSM – Secția pentru procurori în materie disciplinară a reținut faptul că, Inspekția Judiciară a pretins că în cadrul unor emisiuni TV, respectiv „Punctul culminant” - difuzată la postul de televiziune România TV și „Sinteza zilei” - difuzată la postul de televiziune Antena 3, domnul Iașinovski Sorin Eugen, la acea dată procuror în cadrul Secției de investigație a infracțiunilor din justiție, a avut intervenții telefonice, în cadrul cărora a făcut o serie de afirmații în legătură cu instrumentarea dosarului penal nr. 2194/P/2020, de natură a încălca obligația de rezervă impusă de statutul profesiei, prin comunicarea publică a unor informații punctuale desprinse din ancheta penală, prin prezentarea planului de anchetă, oferind justificări referitoare la nefinalizarea unui raport de constatare tehnico-științifică privind procesul de votare, prin prezentarea propriei viziuni de audiere a unor persoane, prin trimiterile și explicațiile punctuale referitoare la date încărcate pe site-ul Autorității Electorale Permanente, contribuind la formarea unei imagini privind săvârșirea unor fapte ilicite cu efect asupra rezultatului procesului electoral.

De asemenea, s-a învederat că procurorul Iașinovski Sorin Eugen a încălcat dispozițiile cuprinse în Ordinul Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 235 din 25.08.2014, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, în sensul că a oferit direct informații unor posturi de televiziune, ocolind căile oficiale de comunicare, stabilite prin Ordinul Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Astfel, acesta și-a asumat public, la 11.08.2021, modalitatea de a prezenta informații și opinii legate de un dosar penal aflat în instrumentarea sa, în absența acordului Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și cu nesocotirea caracterului nepublic al urmăririi penale, care permite doar în anumite condiții furnizarea către public a unor informații legate de ancheta penală, aceste aspecte făcând dovada atitudinii volitive a magistratului vizat.

În drept, Inspekția Judiciară și-a întemeiat acțiunea disciplinară pe dispozițiile art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004, Secția, în unanimitate, a reținut că prin modalitatea de exprimare a pârâtului procuror, nu s-a adus atingere independenței și imparțialității justiției, respectiv onoarei, probității profesionale ori prestigiului justiției, astfel încât conduita acestuia nu poate atrage răspunderea sa disciplinară din această perspectivă.

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, Secția, cu majoritate, a apreciat că în speță, s-a pus în discuție încălcarea Ordinului nr. 235 din 25.08.2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media.

Având în vedere probatoriul administrat, Secția pentru procurori în materie disciplinară, cu majoritate, a apreciat că pârâtul procuror Iașinovski Sorin Eugen a acționat contrar Ordinului nr. 235 din 25.08.2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, fapta acestuia aducând atingere unuia dintre principiile care guvernează activitatea Ministerului Public, respectiv principiului controlului ierarhic, împietând asupra desfășurării în bune condiții a activității, motiv pentru care a reținut în sarcina pârâtului săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, republicată.

La individualizarea sancțiunii aplicate pârâtului în condițiile art. 100 din Legea nr. 303/2004, republicată, Secția pentru procurori în materie disciplinară, cu majoritate, a avut în vedere împrejurările concrete în care acesta a săvârșit fapta reținută în sarcina sa, gravitatea acesteia, precum și urmările produse. S-au avut în vedere și circumstanțele personale ale pârâtului, respectiv vechimea în magistratură de aproximativ 27 de ani și faptul că, deși a mai fost cercetat disciplinar nu avea aplicată nicio sancțiune disciplinară până la acel moment.

În consecință, Secția pentru procurori în materie disciplinară, cu majoritate, reținând totodată caracterul gradual al sancțiunilor disciplinare, a apreciat necesitatea aplicării unei sancțiuni mai ușoare, suficientă pentru a atrage atenția pârâtului asupra abaterii comise și a consecințelor faptei sale, respectiv, sancțiunea prevăzută de art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004, constând în „*avertisment*”.

Pe de altă parte, având în vedere faptul că recurentul-pârât nu mai avea calitatea de procuror, eliberarea acestuia din funcție, prin demisie, având loc la 01.06.2022 și raportat la dispozițiile art. 52¹ alin. (2) din Legea nr. 317/2004 republicată, Secția pentru procurori în materie disciplinară a hotărât că sancțiunea aplicată nu se mai execută.

3. Recursul formulat în cauză

Împotriva Hotărârii nr. 6P din 13.10.2022 pronunțate de Secția pentru procurori în materie disciplinară a CSM, pârâtul procuror a formulat recurs, prin care a solicitat respingerea acțiunii disciplinare, arătând că, în speță, nu sunt întrunite condițiile cumulative pentru angajarea răspunderii disciplinare din perspectiva dispozițiilor art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată.

De asemenea, prin cererea de recurs, recurentul precizează că intervenția sa la două posturi de televiziune a fost determinată de faptul că, se făceau afirmații nereale, defăimătoare și grave, atât la persoana sa, cât și la structura de parchet din care făcea parte, respectiv faptul că, ar tergiversa soluționarea dosarului, că ar urmări ascunderea adevărului, acuzații pe care le-a considerat nefondate și care erau de natură a crea o imagine negativă instituției Ministerului Public.

Mai arată că, nu a oferit jurnaliștilor date din anchetă, ci doar a explicat aspectele neconforme cu realitatea, care nu au fost înțelese de către reprezentanții mass-media și au fost greșit mediatizate.

Recurentul a făcut referire la art. 19 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328 din 24.08.2005, pentru aprobarea Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor și la art. 41 alin. (1) din Legea audiovizualului nr. 504 din 11.07.2002, pentru a demonstra că există în legislație reglementări cu privire la maniera de comunicare a magistraților cu mass-media, respectiv prin dreptul la replică, care este recunoscut oricărei persoane.

De asemenea, precizează că nu i-a fost adus la cunoștință Ordinul nr. 235 din 25.08.2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media și că, prin Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, abaterea disciplinară ce a fost reținută în sarcina sa nu mai există în forma din legislația anterioară.

4. Apărările părților

Intimata Inspekția Judiciară a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, apreciind că hotărârea atacată este legală. Prin întâmpinare, intimata a susținut că toate criticile recurentului sunt neîntemeiate.

Astfel, în ceea ce privește critica vizând neîntrunirea elementelor constitutive ale abaterii disciplinare [prevăzute de](#) art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, republicată, sub aspectul laturii subiective, intimata a arătat că în rezoluția de exercitare a acțiunii disciplinare s-a reținut: „Din perspectiva laturii subiective, abaterea disciplinară poate fi comisă cu intenție directă (magistratul prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin nerespectarea dispozițiilor ori deciziilor cu caracter administrativ dispuse în conformitate cu legea de conducătorul parchetului), sau indirectă (magistratul prevede rezultatul faptei sale, întrucât știe că trebuie să respecte dispozițiile ori deciziile cu caracter administrativ și chiar dacă nu urmărește producerea acelui rezultat, are reprezentarea că atitudinea sa se află în dezacord cu îndatoririle de serviciu)./.../

Magistratul procuror a acționat cu intenție directă, adoptând în mod voit o atitudine de nerespectare a Ordinului Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și sub pretextul prezenței sale în studioul de televiziune în calitate de persoană fizică, cu negarea greșită a calității de destinatar al ordinului susmenționat, a acceptat să aducă la cunoștința publică aspecte strâns legate de urmărirea penală pe care a fost investit să o efectueze.”

Intimata a mai arătat, referitor la critica recurentului vizând lipsa legăturii de cauzalitate dintre fapta comisă și urmarea imediată, că în rezoluția de exercitare a acțiunii disciplinare s-a reținut că: „Existența abaterii disciplinare nu este condiționată de producerea unei urmări, însă acțiunile sau inacțiunile care intră în conținutul laturii obiective sunt de natură a deteriora încrederea și respectul opiniei publice față de statutul de magistrat, cu consecința afectării imaginii justiției, ca sistem și serviciu public”.

Cu privire la critica recurentului vizând pretinsa exercitare a dreptului la replică în justificarea conduitei sale, a arătat că dreptul la replică a fost circumscris dreptului la demnitate și la propria imagine a magistratului în reglementarea conținută de art. 19 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și a fost condiționat de existența unor afirmații defăimătoare la adresa magistratului în cadrul unor articole de presă sau în emisiuni audiovizuale.

Referitor la critica recurentului vizând necomunicarea Ordinului nr. 235 din 25.08.2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, a învederat că aceste argumente au fost analizate atât în procedura disciplinară la Inspekția Judiciară, cât și de instanța disciplinară, *in extenso*.

În ceea ce privește critica recurentului vizând inexistența abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, în noua Lege nr. 303/2022, arată că abaterea disciplinară se regăsește în dispozițiile art. 271 lit. f) din Legea nr. 303/2022, respectiv „nerespectarea de către procuror a dispozițiilor procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea”, constatându-se că aria de aplicare a acestei abateri a fost extinsă la toate dispozițiile procurorului ierarhic superior, indiferent de natura acestora, nu doar a dispozițiilor, deciziilor sau obligațiilor cu caracter administrativ, dându-se eficiență deplină principiului subordonării ierarhice. Prin urmare, norma de incriminare nu a fost abrogată, ci a fost absorbită într-o normă de incriminare mai largă, ordinul în discuție respectând condiția formei scrise, fără a se înțelege că sintagma „dat în scris” ar presupune o comunicare individuală a acestuia.

II. Considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători

Examinând hotărârea atacată, în raport cu criticile formulate de recurent și dispozițiile legale incidente în cauză, Înalta Curte constată că recursul este fondat, pentru următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată, constituie abatere disciplinară „nerespectarea în mod nejustificat a dispozițiilor ori deciziilor cu caracter administrativ dispuse în conformitate cu legea de conducătorul Instanței sau al parchetului ori a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente”.

Sub aspectul laturii obiective, această abatere disciplinară poate fi săvârșită printr-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale, concretizată în conduita procurorului de a nu respecta obligațiile de natură administrativă prevăzute în legislația primară sau secundară, ori în actele emise de conducerea parchetului potrivit legii.

În ceea ce privește latura subiectivă, forma de vinovăție ce caracterizează conduita procurorului în acest caz, este intenția, acesta realizând că încalcă obligațiile stabilite în sarcina sa și urmărind înfrângerea normelor legale ce reglementează aceste sarcini.

Ca atare, numai îndeplinirea cumulativă a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare și inexistența unor cauze de exonerare de răspundere legitimează angajarea răspunderii disciplinare a procurorului.

Or, din ansamblul probator al cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție constată, în acord cu opinia minoritară exprimată în cadrul secției, că nu sunt întrunite elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată, întrucât, prin încălcarea Ordinului nr. 235 din 25.08.2014 privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, pârâtul procuror nu a prevăzut, nu a urmărit și nici nu a acceptat subminarea autorității procurorului general, ci, dimpotrivă, tocmai protejarea imaginii Ministerului Public, prin clarificarea unor aspecte dezbătute de mass-media în cadrul celor două emisiuni televizate, respectiv prin luarea unei poziții publice, în timp real, pentru apărarea, în ansamblu, a imaginii Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, dar și a activității procurorilor din cadrul acestei structuri de parchet.

Instanța supremă reamintește, în acest context, împrejurarea că, sistemul judiciar în ansamblul său își extrage autoritatea din încrederea societății, judecătorii și procurorii trebuind să conștientizeze în permanență faptul că influențează percepția cetățenilor cu privire la justiție, nu doar prin actele îndeplinite în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ci și prin orice manifestare, atât în interiorul sistemului judiciar, cât și în spațiul public.

Pe de altă parte, magistrații, ca cetățeni, au dreptul la liberă exprimare, însă acest drept trebuie corelat cu obligația de rezervă și cu cea de loialitate față de sistemul judiciar, în sensul de a nu-l vulnerabiliza, de a nu transmite o percepție greșită cu privire la calitatea actului de justiție și la profesionalismul, moralitatea și echilibrul celor care îl desfășoară.

Altfel spus, excesul de prezență în spațiul public a magistraților trebuie legat de conceptul de imparțialitate, care constituie esența sistemului judiciar, primordială din perspectiva respectării dreptului la un proces echitabil și desfășurarea justiției. Or, imparțialitatea magistraților este garantată în favoarea societății, prin instituirea sistemului de incompatibilități, interdicții și incapacități și presupune respectarea principiului egalității de tratament, a obligației de diligență (în soluționarea cauzelor și în prevenirea conflictelor de interese), precum și a obligației de rezervă și discreție – prin găsirea și menținerea echilibrului între drepturile cetățenești ale magistraților și obligațiile acestora legate de exercitarea funcției.

În acest context, se cuvine a fi reiterate considerentele reținute anterior în jurisprudența Completului de 5 judecători cu privire la libertatea de exprimare a magistraților:

„În ceea ce privește libertatea de exprimare, în raport cu dispozițiile art. 30 alin. (1) și (6) din Constituție și limitările impuse de art. 10 alin. (2) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”), în lumina jurisprudenței CEDO (Morissens contra Belgia, Wille contra Liechtenstein, Ozpinar împotriva Turciei, Baka contra Ungariei) autoritățile naționale trebuie să asigure un just echilibru între nevoia de a proteja dreptul la libera exprimare (inclusiv al magistraților), pe de o parte, și nevoia de a proteja autoritatea puterii judecătorești și drepturile altor persoane, pe de altă parte. Magistrații trebuie să-și exprime opiniile într-o manieră prudentă, măsurat, deoarece obligația de imparțialitate de care sunt ținuți trebuie să satisfacă exigențele serviciului public căruia îi asigură funcționalitatea. Așadar, dreptul magistratului la liberă exprimare are o limită, și anume dreptul cetățeanului la o justiție independentă, echidistantă față de politic, echilibrată și verticală. [...] dreptul la liberă exprimare [...] trebuie exercitat în limitele obligației de rezervă impuse magistraților tocmai în considerarea statutului lor. În caz contrar, s-ar încălca echilibrul just între dreptul fundamental al individului la respectarea libertății de exprimare, pe de o parte, și interesul legitim al unui stat democratic de a veghea ca funcția publică să se conformeze scopurilor enunțate în art. 10 paragraful 2 din Convenție. Obligația de rezervă a magistraților presupune, prin însăși natura sa, moderație și reținere în ceea ce privește prezentarea opiniilor de către magistrat. Cu toate acestea, această obligație devine subsidiară doar atunci când democrația este în pericol.” (Decizia Completului de 5 judecători nr. 62 din 18.05.2020, pct.15)

Din această perspectivă, Înalta Curte subliniază că, în speță, maniera și circumstanțele în care au avut loc intervențiile televizate ale pârâtului procuror, determină o circumscriere a acestora echilibrului între dreptul său la liberă exprimare și obligația sa de rezervă și discreție în exercitarea funcției de procuror în cadrul SIIJ.

Astfel, esențial în tranșarea chestiunii deduse judecății este stabilirea împrejurării dacă nerespectarea de către domnul procuror Iașinovschi Sorin-Eugen a Ordinului Procurorului General, cu consecința înfrângerii principiului subordonării și controlului ierarhic ce guvernează activitatea Ministerului Public, a fost sau nu a fost *justificată*, în sensul prevederilor art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată, în condițiile în care nerespectarea actului administrativ nu a fost, practic, contestată în cauză.

Or, stabilirea caracterului justificat/nejustificat al încălcării imputate recurentului, urmează a fi făcută dintr-o dublă perspectivă.

În primul rând, trebuie remarcat faptul că aceeași faptă pretins ilicită, pusă în sarcina recurentului, a îmbrăcat în opinia Inspecției Judiciare, atât elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată, cât și pe cele ale abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. m) din același act normativ.

Cu alte cuvinte, Inspecția Judiciară a apreciat că intervențiile televizate ale recurentului, în legătură cu instrumentarea unui dosar penal, cu evitarea căilor legale de comunicare stabilite prin Ordinului Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 235 din 25.08.2014, este de

natură să încalce obligația de rezervă impusă de statutul profesiei, astfel încât aduce atingere onoarei sau probității profesionale, ori prestigiului justiției.

Înalta Curte reamintește că, prin hotărârea recurată, Secția pentru procurori în materie disciplinară, în unanimitate, a respins acțiunea Inspecției Judiciare împotriva recurentului-pârât sub aspectul abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată, reținând că, deoarece instituția parchetului a fost pusă într-o lumină nefavorabilă, anterior intervenției domnului procuror în cele două emisiuni, întrucât subiectul dezbătut viza tocmai lăsarea în nelucrare a unui dosar cu un puternic impact mediatic, și deci pasivitatea procurorilor în instrumentarea cauzelor, modalitatea sa de exprimare nu a fost de natură a aduce atingere independenței și imparțialității justiției și nici prestigiului acesteia, astfel încât nu se circumscrie unei conduite a cărei gravitate să atragă răspunderea disciplinară a magistratului.

Or, în condițiile în care, în cauză, aceste statuări nu au fost contestate prin exercitarea căii de atac a recursului, ele au intrat în puterea lucrului judecat, impunându-se atât instanței de judecată, în prezenta fază procesuală, generată de recursul pârâtului procuror, a cărei situație nu poate fi agravată, potrivit art. 502, raportat la art. 481 din Codul de procedură civilă, cât și părților litigante, deopotrivă. În acest context, trebuie remarcată împrejurarea că aceste concluzii ar veni în contradicție cu consecințele abaterii disciplinare înscrise la art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, circumscrise finalmente afectării imaginii sistemului judiciar, ceea ce nu poate fi primit.

În al doilea rând, corelativ celor reținute în precedent, trebuie subliniat faptul că, în raport cu circumstanțele și subiectul dezbaterilor televizate care au ocazionat intervențiile imputate, de durată limitată în timp și impactul mediatic al acestora, tocmai o atitudine absolută de rezervă și discreție, concretizată într-o inacțiune, într-o neintervenție a recurentului-pârât în timp real, ar fi fost de natură a conduce la compromiterea imaginii unității de parchet pe care acesta o conducea și, finalmente, la afectarea încrederii societății în sistemul judiciar în ansamblul său. Cu alte cuvinte, urgența reclamată de contextul disputat generează justețea demersului recurentului-procuror, prin încălcarea ordinului analizat.

În contextul celor reținute, Înalta Curte impune părților concluzia potrivit căreia, nerespectarea de către recurentul-pârât-procuror Iașinovschi Sorin-Eugen a Ordinului Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 235 din 25.08.2014, a avut un caracter justificat, față de circumstanțele specifice, concrete și efective ale săvârșirii faptei, ceea ce echivalează cu neîntrunirea cumulativă a condițiilor cerute de prevederile art. 99 lit. m) din Legea nr. 303/2004, republicată, pentru reținerea, în sarcina acestuia, a abaterii disciplinare statuate de textul legal citat, cum greșit s-a apreciat în opinia majoritară a Secției pentru procurori în materie disciplinară din cadrul CSM, împrejurare de natură să determine casarea hotărârii atacate, din perspectiva motivului de recurs prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, vizând o greșită aplicare a normei legale sus-menționate, care a pricinuit recurentului o vătămare – constând în pronunțarea unei soluții nefavorabile – ce nu poate fi înlăturată altfel.

În consecință, pentru toate considerentele expuse, Înalta Curte va admite recursul declarat de domnul procuror Iașinovschi Sorin-Eugen împotriva Hotărârii

nr. 6P din 13.10.2022 pronunțate de Consiliul Superior al Magistraturii - Secția pentru procurori în materie disciplinară, în dosarul nr. 2/P/2022, va casa, în parte, hotărârea atacată și, rejudecând, va respinge acțiunea disciplinară exercitată de Inspecția Judiciară împotriva recurentului-pârât, sub aspectul săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca nefondată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
NUMELE LEGII,
DECIDE:**

Admite recursul declarat de pârâtul Iașinovski Sorin-Eugen împotriva Hotărârii nr. 6P din 13 octombrie 2022 pronunțate de Consiliul Superior al Magistraturii - Secția pentru procurori în materie disciplinară, în dosarul nr. 2/P/2022.

Casează, în parte, hotărârea atacată și rejudecând, respinge acțiunea disciplinară exercitată de Inspecția Judiciară împotriva pârâtului sub aspectul săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza I din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca nefondată.

Menține în rest hotărârea atacată.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 3 aprilie 2023.

**PREȘEDINTE,
Judecător,
Adina Oana Surdu**

**JUDECĂTORI,
Ruxandra Monica Duță**

Maria Hrudei

Lavinia Curelea

Liliana Vișan

Magistrat-asistent
Georgiana Toader